

Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình học tập của sinh viên Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ

Lê Thành Quý*, Mai Thị Yến Lan**, Trần Phú Sang*

*SV.K46 ngành Sư phạm Ngữ văn, Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ

**TS.GV Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ

Received: 2/1/2024; Accepted: 12/1/2024; Published: 24/1/2024

Abstract: The article refers to “The current situation of factors affecting the learning process of students of the Faculty of Education, Can Tho University”. Through the survey method on 161 students of majors in the Faculty of Education, Can Tho University. study in Can Tho. From there, find out the current status of factors affecting the learning process of students of the Faculty of Education, Can Tho University. Research results show that there are 4 groups of factors affecting the learning process of students of the Faculty of Education, Can Tho University: Outside society, Inside oneself, Family, School. Research results Research aims to contribute to providing scientific, accurate and comprehensive information for the Faculty of Education, Can Tho University to orient and develop appropriate and complete measures to improve the quality of education in the field of training teacher.

Keywords: Influencing factors, learning process, students, Faculty of Education, Can Tho University

1. Đặt vấn đề

Trong lịch sử đào tạo nguồn nhân lực, khối ngành đào tạo giáo viên được coi là một trong những sứ mệnh quan trọng của trường Đại học Cần Thơ, mà chủ thể chính là sinh viên (SV) các ngành Sư phạm thuộc sự quản lý của Khoa Sư phạm. Với mong muốn đào tạo, bồi dưỡng nên một thế hệ nhà giáo và cán bộ quản lý ngành giáo dục có trình độ chuyên môn gắn liền với năng lực và phẩm chất, góp phần cung cấp cho khu vực Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng và cả nước nói chung một đội ngũ giáo viên chất lượng, có khả năng sáng tạo, tiếp cận được khoa học hiện đại trong xu thế đổi mới giáo dục và hội nhập quốc tế. Để đạt được những kết quả nêu trên, đòi hỏi quá trình học tập của SV phải đạt chất lượng tốt, bởi quá trình học tập sẽ là cơ sở để hình thành kết quả đầu ra của SV. Vì vậy, nghiên cứu những ảnh hưởng, tác động đến quá trình học tập của SV lại càng quan trọng hơn bao giờ hết, nên chúng tôi chọn bài viết: “Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV Khoa Sư phạm, trường Đại học Cần Thơ” để nghiên cứu và tìm ra thực trạng của một số nhóm yếu tố có ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV. Từ đó, có những định hướng phù hợp với quá trình học tập của SV để đạt được hiệu quả trong học tập cao. Đồng thời, nâng cao uy tín, chất lượng đào tạo của Khoa Sư phạm, trường Đại học Cần Thơ

trong lĩnh vực đào tạo giáo viên.

2. Nội dung nghiên cứu

Nghiên cứu được khảo sát tại Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ. Khách thể nghiên cứu gồm 161 đối tượng gồm: 31 SV năm thứ hai (19,3%); 46 SV năm thứ ba (28,6%) và 84 SV năm thứ tư (52,2%). Nghiên cứu sử dụng các phương pháp: Phương pháp điều tra bằng phiếu hỏi; Phương pháp trao đổi, phỏng vấn; Khảo sát thực tiễn và Phương pháp toán thống kê.

2.1. Thực trạng các yếu tố bên ngoài xã hội ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ

Theo từ điển tiếng Việt: “Xã hội là hệ thống trong đó con người sống chung với nhau tạo thành những cộng đồng, tổ chức hay là tập đoàn người cụ thể nào đó cùng chung phong tục, luật pháp” [2]. Xã hội bao gồm tất cả những gì liên quan đến bản thân mỗi con người chúng ta bao gồm: giao tiếp cuộc sống hằng ngày, ảnh hưởng những người xung quanh, công việc, tình cảm, ... xã hội tốt thì con người cũng tốt, sẽ đem lại những cảm xúc tích cực cho mỗi con người. Bản thân mỗi SV cũng là một cá thể sinh sống trong cộng đồng. Vì vậy, các yếu tố đó có ảnh hưởng rất nhiều đến quá trình học tập của SV, nghiên cứu các tác động từ xã hội sẽ giúp SV có trạng thái tích cực, hơn trong quá trình học tập.

Qua bảng số liệu phân tích về các yếu tố bên ngoài

Bảng 2.1 Kết quả khảo sát các yếu tố bên ngoài xã hội ảnh hưởng đến quá trình học tập của sinh viên Khoa Sư phạm

Các yếu tố ảnh hưởng	SL	Mức độ đồng ý (%)					ĐTB	ĐLC	Thứ hạng
		1	2	3	4	5			
Công việc làm thêm ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	26.7	21.7	32.3	14.3	5.0	2.49	1.173	3
Chỗ ở hiện tại của bạn quá ồn ào, có nhiều tệ nạn ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	28.6	32.9	24.2	8.7	5.6	2.30	1.139	4
Những ý kiến của mọi người xung quanh về bản thân, nghề nghiệp, công việc ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	16.8	34.2	32.3	11.8	5.0	2.54	1.061	2
Tình cảm yêu đương ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	34.8	36.0	15.5	10.6	3.1	2.11	1.095	5
Các nền tảng mạng xã hội như Facebook, Zalo, Tiktok... ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	4.3	29.2	32.9	23.6	9.9	3.06	1.050	1
Tổng cộng							2.50		

xã hội, chúng tôi nhận thấy có 5 yếu tố thuộc nhóm yếu tố ngoài xã hội. Xét theo điểm trung bình, yếu tố đứng thứ hạng cao nhất là yếu tố “Các nền tảng mạng xã hội như Facebook, Zalo, Tiktok...” (ĐTB = 3.06) được đánh giá cao mức độ ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV Khoa Sư phạm. Đứng thứ hạng thứ 2 là yếu tố “Những ý kiến của mọi người xung quanh về bản thân, nghề nghiệp, công việc” (ĐTB = 2,54), yếu tố “Công việc làm thêm” (ĐTB = 2.49) xếp hạng thứ 3. Bên cạnh 3 yếu tố trên, “Chỗ ở hiện tại của bạn quá ồn ào, có nhiều tệ nạn” là yếu tố xếp hạng thứ 4 (ĐTB = 2.30) trong các yếu tố. Và cuối cùng, yếu tố được đánh giá là yếu tố có thứ hạng thấp nhất trong nhóm các yếu tố bên ngoài xã hội là “Tình cảm yêu đương” (ĐTB = 2.11). Với số liệu thu nhận được về các yếu tố bên ngoài xã hội, nhận thấy rằng SV các ngành khoa Sư phạm, trường Đại học Cần Thơ đánh giá cao việc ảnh hưởng của các nền tảng mạng xã hội đến quá trình học tập.

2.2. Thực trạng các yếu tố bản thân ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ

Kết quả khảo sát theo điểm trung bình như sau: Thứ hạng điểm trung bình yếu tố cao nhất trong nhóm yếu tố bản thân là yếu tố “*Tâm lý vui, buồn, chán nản...*” (ĐTB = 3.41), đứng thứ hạng hai là yếu tố “*Kỹ năng mềm của bản thân như thuyết trình, giao tiếp, giải quyết vấn đề...*” (ĐTB = 3.39), yếu tố “*Sức khỏe*” (ĐTB = 3.37) có điểm trung bình thứ hạng ba trong các yếu tố. Bên cạnh các yếu tố trên, hai yếu tố “*Sở thích*” (ĐTB = 2.78) và “*Ngoại hình*” (ĐTB = 1.88) là hai yếu tố đứng thứ hạng cuối cùng trong nhóm các yếu tố. Từ kết quả khảo sát cho thấy ở nhóm yếu tố bản thân có 5 yếu tố ảnh hưởng đến quá trình học tập gồm: ngoại hình, kỹ năng mềm của bản thân, tâm lý bản thân, sức khỏe và sở thích.

Bảng 2.2 Kết quả khảo sát các yếu tố bản thân ảnh hưởng đến quá trình học tập của sinh viên Khoa Sư phạm

Các yếu tố ảnh hưởng	SL	Mức độ đồng ý (%)					ĐTB	ĐLC	Thứ hạng
		1	2	3	4	5			
Ngoại hình ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	46.0	31.1	14.3	6.8	1.9	1.88	1.017	5
Kỹ năng mềm của bản thân như thuyết trình, giao tiếp, giải quyết vấn đề... ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	5.0	16.8	32.9	25.5	19.9	3.39	1.130	2
Tâm lý như vui, buồn, chán nản... ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	4.3	16.1	33.5	26.1	19.9	3.41	1.109	1
Sức khỏe ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	6.8	19.9	26.1	23.6	23.6	3.37	1.234	3
Sở thích ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	14.3	29.8	29.2	17.4	9.3	2.78	1.172	4
Tổng cộng							2.96		

2.3. Thực trạng các yếu tố gia đình ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ

Gia đình có vai trò rất quan trọng trong việc định hướng phát triển mỗi cá nhân, được xem là yếu tố có ảnh hưởng rất lớn đối với việc học tập của mỗi SV. Bên cạnh việc sinh hoạt trong cuộc sống hằng ngày, còn rất nhiều yếu tố khác có ảnh hưởng đến việc học tập của SV.

Bảng 2.3 Kết quả khảo sát các yếu tố gia đình ảnh hưởng đến quá trình học tập của sinh viên Khoa Sư phạm

Các yếu tố ảnh hưởng	SL	Mức độ đồng ý (%)					ĐTB	ĐLC	Thứ hạng
		1	2	3	4	5			
Điều kiện gia đình ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	22.4	29.8	24.2	13.7	9.9	2.59	1.252	3
Truyền thống gia đình ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	38.5	28.0	16.8	10.6	6.2	2.18	1.229	4
Ý kiến của các thành viên trong gia đình ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	29.8	24.2	24.8	15.5	5.6	2.43	1.223	5
Mối quan hệ giữa các thành viên trong gia đình ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	36.6	21.7	24.2	10.6	6.8	2.29	1.253	2

Biển cố, khó khăn trong gia đình ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	26.7	23.6	19.9	15.5	14.3	2.67	1.391	1
Tổng cộng							2.49		

Kết quả khảo sát, có 5 yếu tố thuộc nhóm yếu tố gia đình được cho rằng có ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV. Xếp theo thứ hạng điểm trung bình: Thứ nhất, là yếu tố “*Biển cố, khó khăn trong gia đình*” được cho rằng là yếu tố có ảnh hưởng cao nhất trong tổng số các yếu tố (ĐTB = 2.67); Thứ hai, là yếu tố “*Mối quan hệ giữa các thành viên trong gia đình*” (ĐTB = 2.29); Thứ ba, là yếu tố “*Điều kiện gia đình*” (ĐTB = 2.59); Thứ tư, là yếu tố “*Truyền thống gia đình*” (ĐTB = 2.18) và cuối cùng là yếu tố “*Ý kiến của các thành viên trong gia đình*” (ĐTB = 2.43). Từ kết quả phân tích cho thấy rằng các yếu tố thuộc nhóm yếu tố gia đình đều rất quan trọng và có mức ảnh hưởng cao đối với quá trình học tập của SV.

2.4 Thực trạng các yếu tố nhà trường ảnh hưởng đến quá trình học tập của SV Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ

Nhà trường là nhóm yếu tố cần thiết phải nghiên cứu, bởi đây là nhóm yếu tố ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình học tập của SV bởi yếu tố này bao gồm nhiều yếu tố như: giảng viên, cơ sở vật chất, kiến thức, thời gian học tập,...

Bảng 2.4 Kết quả khảo sát các yếu tố nhà trường ảnh hưởng đến quá trình học tập của sinh viên Khoa Sư phạm

Các yếu tố ảnh hưởng	SL	Mức độ đồng ý (%)					ĐTB	ĐLC	Thứ hạng
		1	2	3	4	5			
Phương pháp giảng dạy của giảng viên ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	1.9	12.4	38.5	27.3	19.9	3.51	1.007	2
Các mối quan hệ giữa thầy cô, bạn bè ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	11.2	24.8	35.4	18.6	9.9	2.91	1.131	5
Khối lượng kiến thức trong học tập ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	1.2	9.9	40.4	24.8	23.6	3.60	0.996	1
Cơ sở vật chất, trang thiết bị ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	11.2	24.8	40.4	16.1	7.5	2.84	1.066	6
Quy định về thời gian trong việc phân chia các bài tập, thảo luận ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	6.8	20.5	37.9	21.1	13.7	3.14	1.106	3
Cạnh tranh trong học tập ảnh hưởng đến quá trình học tập của bạn	161	14.3	22.4	31.1	18.0	14.3	2.96	1.247	4
Tổng cộng							3.16		

Qua bảng khảo sát 2.4 cho thấy, yếu tố xếp thứ hạng cao nhất là yếu tố “*Khối lượng kiến thức*” (ĐTB = 3.60), yếu tố thứ hạng hai là “*Phương pháp giảng dạy của giảng viên*” (ĐTB = 3.51), đứng thứ hạng thứ ba trong điểm trung bình về các yếu tố nhà trường là “*Quy định về thời gian trong việc phân chia các bài tập, thảo luận*” (ĐTB = 3.14), điểm trung bình xếp thứ tư là yếu tố “*cạnh tranh trong học tập*”

(ĐTB = 2.96), đứng vị trí thứ năm là yếu tố “*Các mối quan hệ giữa thầy cô, bạn bè*” (ĐTB = 2.91) và xếp thứ hạng cuối cùng trong nhóm các yếu tố là “*Cơ sở vật chất, trang thiết bị*” (ĐTB = 2.84). Nhìn

chung theo kết quả phân tích điểm trung bình của từng yếu tố trong nhóm yếu tố nhà trường đều ở mức khá cao (ĐTB từ 2.84 đến 3.60) so với những yếu tố của các nhóm còn lại. Điều này có thể thấy rằng, đa số SV Khoa Sư phạm, trường Đại học Cần Thơ rất quan tâm đến sự ảnh hưởng của nhà trường đối với quá trình học tập.

3. Kết luận

Kết quả nghiên cứu đã cho thấy quá trình học tập của SV Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ chịu ảnh hưởng bởi nhiều yếu tố khác nhau. Từ những phân tích, đánh giá dựa trên kết quả khảo sát được từ SV Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ có thể thấy các yếu tố trên luôn có sự tác động đến quá trình học tập, có thể làm tăng hiệu quả học tập hoặc ngược lại là làm giảm sút đi chất lượng học tập của SV. Việc điều tiết các yếu tố trên làm sao cho phù hợp với quá trình học tập và đạt hiệu quả cao, đây không phải là việc dễ dàng, nhanh chóng đối với SV. Vì vậy, Khoa Sư phạm, Trường Đại học Cần Thơ cần xây dựng những biện pháp phù hợp đáp ứng với những yếu tố

ảnh hưởng trên nhằm nâng cao hiệu quả trong học tập của SV các ngành Sư phạm. Đồng thời, khẳng định được chất lượng, uy tín trong chương trình đào tạo SV Sư phạm của Trường Đại học Cần Thơ đối với cả nước nói chung và Đồng bằng sông Cửu Long nói riêng.

Tài liệu tham khảo

- [1]. Bhattacharjee, A., (2012). *Social science research: Principles, methods, and practices*. Available from <http://scholarcommons.usf.edu>
- [2]. Hoàng Phê (2021). *Từ điển Tiếng Việt*. NXB Hồng Đức.
- [3]. Nguyễn Thu Hương (2021). *Các nhân tố ảnh hưởng đến hứng thú học tập của SV trường Đại học kinh tế quốc dân*. Tạp chí Dạy và học ngày nay.
- [4]. Phạm Văn Quyết và Nguyễn Quý Thanh (2011). *Phương pháp nghiên cứu xã hội học*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [5]. Vũ Cao Đàm (2008). *Phương pháp luận nghiên cứu khoa học*. NXB Thế giới.